

Effectief bouwen aan betrokkenheid bij Gods gerechtigheid

Kerkleden zijn in toenemende mate geïnteresseerd om in het buitenland hun handen uit de mouwen te steken. Maar is dat altijd effectief? En wat zijn de do's en don'ts?

tekst **Theunis Sjoerd Elzinga** beeld **Jonathan Versluis**

'Raak betrokken bij Gods verlangen naar gerechtigheid', schreef Pieter Kleingeld in de eerste editie van deze rubriek. Een organisatie als World Servants werkt met dat doel aan concrete activiteiten, door Nederlandse vrijwilligers in ontwikkelingslanden te laten meebouwen aan faciliteiten als klaslokalen, lerarenwoningen en klinieken.

Onder druk

De laatste tijd staat internationaal vrijwilligerswerk in de publieke opinie enigszins onder druk. Een belangrijk punt van kritiek is dat westerse organisaties niet altijd zien waar de behoefte van de lokale gemeenschappen ligt. Soms heeft hulp amper impact, omdat organisaties niet achterhalen wat daadwerkelijk de oorzaak van een probleem is. Regelmatig berichten media over organisaties of individuen die, hoe goed bedoeld ook, de plank misslaan. De kerken die zelf een reis naar Afrika of Oost-Europa

Komt een vrijwilliger met een houding van gelijkwaardigheid, dan ontstaat er contact met de lokale bevolking.

organiseren riskeren op dezelfde manier dat hun goede bedoelingen geen effect hebben.

Mogelijkheden

Betekent dat dan dat je als kerk niet op reis kunt gaan om je handen uit de mouwen te steken? Ik geloof dat vrijwilligers wel degelijk een significante verandering teweeg kunnen brengen, mits het project gegrond is in theorie en ervaring. Door dienstbaarheid en gelijkwaardigheid centraal te stellen kunnen projecten een blijvende impact hebben op zowel de lokale gemeenschap als de vrijwilligers.

Vrijwilligers hebben zelf de sleutel tot een succesvol project in handen. Komt een vrijwilliger met een houding van gelijkwaardigheid en de wil om de lokale gemeenschap te dienen, zoals Jezus ons leert in de Bijbel, dan ontstaat

er contact tussen de vrijwilligers en de lokale bevolking en daardoor een blijvend effect bij beide partijen.

Duurzaam effect

Het effect van een bouwproject is groter dan alleen de totstandkoming van een gebouw. De lokale bewoners van de plek waar een project geweest is, vertellen dat ze door de interactie met de vrijwilligers nieuwe inzichten en hernieuwde energie gekregen hebben. Ook de vrijwilligers vertellen ieder jaar tientallen verhalen over hoe de reis hun leven veranderd heeft. Ze veranderen bijvoorbeeld van baan of van studie of ze zijn vrijwilligerswerk gaan doen in hun dorp of wijk. Ook vertellen ze dat hun gevoel van eigenwaarde is toegenomen of dat hun ogen open zijn gegaan voor de zegenrijke omgeving waarin ze leven. Iets tastbaars doen brengt dus bij beide

World Servants

Jaarlijks gaan zo'n 750 vrijwilligers met World Servants op reis naar een ontwikkelingsland. De meeste

vrijwilligers zijn jongeren, die regelmatig door een voorganger of tienerwerker enthousiast gemaakt zijn om met een groep uit hun kerk mee te gaan. Ter plaatse bouwen ze samen met de lokale bevolking aan een voorziening zoals een school of kliniek. De lokale bevolking neemt altijd het initiatief voor het project, in samenwerking met een lokale partnerorganisatie. De projecten duren zo'n drie weken en na afloop staat er een voorziening waar de gemeenschap wat aan heeft. De partnerorganisatie zorgt met World Servants voor opvolging in de gemeenschap. Alle deelnemers worden toegerust om ook na terugkomst in Nederland dienstbaar te zijn in de kerk, op school of in hun woonplaats.

>> *Het effect van een bouwproject is groter dan alleen de totstandkoming van een gebouw* <<

partijen een verandering teweeg. De kerk kan hier de vruchten van plukken. Ieder jaar komen er honderden jongeren terug van een vrijwilligersproject, klaar om ook in Nederland dienstbaar te zijn. Lang niet altijd benut de kerk hun potentieel ten volle. De kerk die daarin slaagt zorgt niet alleen voor ontwikkeling van gemeenschappen ver weg en van de vrijwilliger zelf, maar ook voor opbouw van de eigen gemeente.

Theunis Sjoerd Elzinga is socioloog en beleidsmedewerker Vorming & interactie bij World Servants.